

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Krzysztof Kwiatkowski

LPO.410.001.02.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.
Jednostka kontrolowana	Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych osobowych (dalej Biuro GIODO), ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr Edyta Bielak-Jomaa, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, powołana na to stanowisko z dniem 9 kwietnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 3, 6)
Podstawa prawna	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu.
Kontroler	Maciej Andrzejewski, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/30/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. oraz LPO/66/2018 z dnia 6 kwietnia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena wykonania budżetu państwa na rok 2017, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, jako dysponenta części 10 budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych²,

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonanych w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w trakcie roku budżetowego,

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 (dalej: „ustawa o finansach publicznych”).

- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 10 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V – Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej części

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej także GODO), stosownie do art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, wykonywał w 2017 r. zadania związane przede wszystkim z kontrolami zgodności przetwarzania danych z przepisami tej ustawy, a także wydawaniem decyzji administracyjnych i rozpatrywaniem skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych. Zadania te Generalny Inspektor wykonywał przy pomocy Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

W 2017 r. GODO zrealizował niezaplanowane dochody budżetowe w kwocie 22,8 tys. zł. Wykonane w 2017 r. wydatki budżetu państwa w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wyniosły 20.149,9 tys. zł i stanowiły 94,3% planu po zmianach oraz 0,005% całości budżetu państwa.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, jako dysponent części 10 budżetu państwa wydatkował w 2017 r. środki budżetowe w kwocie 20.149,9 tys. zł zgodnie z planem rzeczowym i finansowym. Kontrola wydatkowania 14,4% tych środków wykazała, że było ono zgodne z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych, co świadczy o prawidłowym nadzorze i kontroli sprawowanym przez dysponenta tej części budżetu państwa.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Biuro GODO sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Sporządzone zostały one terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

V. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r.⁴ nie ustalono planu dochodów w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Dochody zrealizowane przez Biuro GIODO w 2017 r. wyniosły 22,8 tys. zł⁵ i były wyższe o 11,7 tys. zł, tj. o 105,2% od dochodów uzyskanych w roku poprzednim.

(dowód: akta kontroli str. 7 - 8, 27, 113, 475)

Na koniec 2017 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 10 nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

(dowód: akta kontroli str. 448, 449 - 456)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wykonane w 2017 r., w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, wydatki budżetowe w kwocie 20.149,9 tys. zł stanowiły 96,6% planu po zmianach (20.860,0 tys. zł) oraz 110,8% wykonania w 2016 r. (18.180,2 tys. zł). Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem założeń do planowania budżetu państwa określonych przez Ministra Finansów⁶. GIODO, realizując wniosek pokontrolny NIK, sformułowany w wystąpieniu pokontrolnym w związku z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 10 budżetu państwa, rzetelnie zaplanował wydatki na podróże służbowe krajowe.

W strukturze wydatków według grup ekonomicznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych wynosiły 19.418,1 tys. zł (97,0% planu po zmianach i 96,4% wydatków ogółem), wydatki majątkowe - 686,4 tys. zł (85,8% planu po zmianach i 3,4% wydatków ogółem) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 45,4 tys. zł (98,7% planu po zmianach i 0,2% wydatków ogółem).

Największy udział w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych miały wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 14.149,3 tys. zł (72,9% wydatków) oraz zakupy towarów i usług – 4.593,4 tys. zł (23,7% wydatków). Pozostałe wydatki w tej grupie, związane z funkcjonowaniem Biura GIODO, wyniosły 675,4 tys. zł (3,4% wydatków ogółem).

W porównaniu do 2017 r. największy wzrost wydatków wystąpił: w § 4170 (wynagrodzenia bezosobowe) – wzrost o 133,3%, w § 4700 (szkolenia pracowników

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 108

⁵ Na zrealizowane w 2017 r. dochody w kwocie 22,8 tys. zł składały się koszty egzekucyjne, opłaty komornicze i koszty upomnień (§ 0640) w kwocie 0,1 tys. zł, rozliczenia/zwroty z lat ubiegłych (§ 0940) w kwocie 8,4 tys. zł, kary i odszkodowania wynikające z umów (§ 0950) w kwocie 13,9 tys. zł, różne dochody (§ 0970) w kwocie 0,4 tys. zł.

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2017 (Dz. U. z 2016 r. poz. 735).

niebędących członkami służby cywilnej) – wzrost o 179,1% oraz w § 3020 (wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń) – wzrost o 70,0%.

Wzrost wydatków w tych paragrafach związany był przede wszystkim z zawarciem dwóch umów-zleceń, organizacją szkoleń przygotowujących pracowników do objęcia nowych obowiązków oraz zwiększeniem w 2017 r. dopłat do zakupu okularów.

(dowód: akta kontroli str. 9, 27 - 48, 114 - 447, 475, 559 - 615)

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 142 osoby (97,9% planu), tj. o dziewięć osób więcej w porównaniu do roku 2016. Wzrost zatrudnienia wynikał m.in. z planowanego wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Wydatki na wynagrodzenia w 2017 r. wyniosły 12.012,6 tys. zł (97,2% planu po zmianach) i były wyższe w porównaniu do 2016 r. o 7,5%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 7.049,6 zł i było wyższe o 48,7 zł (0,7%) od średniego wynagrodzenia miesięcznego w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 465 - 474, 567 - 568, 574)

Na koniec 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, a zobowiązania z terminem płatności przypadającym w 2018 r. wyniosły 923,2 tys. zł i były wyższe o 88,7 tys. zł (10,6%) w porównaniu do stanu na koniec 2016 r. Dominującą pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi w kwocie 863,7 tys. zł (93,6% zobowiązań ogółem).

(dowód: akta kontroli str. 291 - 334, 500 - 501)

W 2017 r. Biuro GIODO nie poniosło wydatków z budżetu środków europejskich.

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 2.897,0 tys. zł, tj. 14,4% ogółu wydatków GIODO. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie zapisów konta 130 Rachunek bieżący jednostki – subkonto wydatków budżetowych. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS)⁷. Do badania wylosowano 48 zapisów księgowych, w tym pięć pozycji dotyczących wydatków majątkowych na kwotę 450,9 tys. zł. Kontrola wydatkowania tych środków wykazała, że było ono zgodne z zasadami gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych.

W 2017 r. Biuro GIODO udzieliło sześciu zamówień publicznych „klasycznych” o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸. Pięć z tych zamówień o wartości 655,5 tys. zł przeprowadzonych zostało w trybie przetargu nieograniczonego, a jedno zamówienie o wartości 156,6 – w trybie z wolnej ręki. Ponadto GIODO udzieliło dwóch zamówień publicznych na usługi społeczne o wartości 520,0 tys. zł, przeprowadzonych w trybie art. 138o Pzp. Szczegółowe badanie czterech z tych postępowań o łącznej wartości 1.048,7 tys. zł (brutto) oraz jednego przeprowadzonego w 2016 r. o wartości 181,7 tys. zł (brutto), skutkującego wydatkami w 2017 r. wykazało prawidłowość zastosowania trybu udzielenia tych zamówień oraz przestrzeganie przy ich prowadzeniu przepisów Pzp.

⁷ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁸ Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 (dalej także Pzp.)

(dowód: akta kontroli str. 9, 27 - 48, 114 - 447, 475, 559 - 615)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

GIODO, w ramach funkcji 16 „Sprawy obywatelskie” budżetu zadaniowego na 2017 r. i zadania 16.4 „Ochrona praw obywatelskich, praw dziecka i praw pacjenta” realizował podzadanie 16.4.3. „Ochrona danych osobowych”, którego celem było zwiększenie bezpieczeństwa danych osobowych. W 2017 r. wykonanie zaplanowanego na 100% miernika realizowanego przez GIODO zadania⁹ wyniosło 97,2% (wzrost o 1,7 punktu procentowego w porównaniu do roku 2016). Według sprawozdania Rb-BZ1 za 2017 r., przyczyną odchylenia od planowanej wartości miernika było nieadekwatne reagowanie przez podmioty kontrolowane na skargi obywateli dotyczące bezpieczeństwa ich danych osobowych, co powodowało konieczność zwiększenia prowadzonych przez inspektorów GIODO czynności w tym obszarze. W ocenie NIK, odchylenie to nie miało istotnego wpływu na realizację celu, którym było przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności praw człowieka i obywatela.

W ramach podzadania „Ochrona danych osobowych” GIODO realizował trzy działania polegające na: rejestracji zbiorów danych osobowych, rozpatrywaniu skarg i zapytań oraz prowadzeniu kontroli jednostek przetwarzających dane osobowe. Realizacja zaplanowanych dla tych działań mierników osiągnęła wartości odpowiednio: 67,9%, 98,1% i 105,2%.

(dowód: akta kontroli str. 502 - 558)

Biuro GIODO, przekazując Ministrowi Finansów zestawienie propozycji celów i mierników podzadań i działań realizowanych w części 10 budżetu państwa w 2018¹⁰ r., uwzględniło uwagę, sformułowaną w wystąpieniu pokontrolnym NIK w związku z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 10. W związku z tym dla działania 16.4.4.1. „Rejestracja zbiorów danych osobowych” zaproponowano, jako miernik: „Relację liczby zarejestrowanych zbiorów do liczby zgłoszonych do rejestracji zbiorów”; a dla działania 16.4.4.2. „Rozpatrywanie skarg i zapytań” zaproponowało, jako miernik: „Relację liczby rozpatrzonych skarg i zapytań do liczby wniesionych skarg i zapytań”.

(dowód: akta kontroli str. 515 - 516, 587, 589 - 591)

Nadzór i kontrola sprawowana przez GIODO w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych, polegająca na cyklicznych spotkaniach z głównym księgowym, dyrektorem Biura GIODO oraz dyrektorem Departamentu Administracyjno-Technicznego, na których omawiana była realizacja wydatków związanych z działalnością GIODO nie wykazała niezgodności tych wydatków z planowanym przeznaczeniem oraz nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 587, 591)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. W toku opisanych

⁹ Stosunek liczby wykonanych decyzji przywracających stan zgodny z prawem do liczby wydanych przez GIODO decyzji dotyczących oceny funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych.

¹⁰ Pismo Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych znak: GI-311-3/17/79864, z dnia 26.10.2017 r.

powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że GİODO wydatkował w 2017 r. środki budżetowe w kwocie 20.149,9 tys. zł zgodnie z planem rzeczowym i finansowym. Kontrola wydatkowania 14,4% tych środków wykazała, że było ono zgodne z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych.

4. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2017 r. przez dysponenta części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 433 - 501, 503 - 504, 512 - 514, 615)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Sporządzone zostały one terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w wykonaniu budżetu państwa w 2017 r. w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2018 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

.....
Podpis